

**КЗВО «Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий музичний коледж»**

Циклова комісія «Теорія музики»

**Питання
до підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МУЗИКА»**

Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В5 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

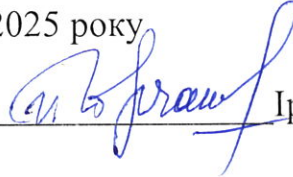
Дніпро - 2025

Розробник: Гонтова Л. В., кандидат педагогічних наук, викладач-методист циклової комісії «Теорія музики».

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Теорія музики»

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова ЦК «Теорія музики» _____ Ірина ГОРЧАКОВА

Пояснювальна записка

Підсумковий контроль з дисципліни «Сучасна українська музика» є важливим етапом освітнього процесу, адже він дозволяє оцінити рівень засвоєння знань про музичні тенденції, жанри та творчість українських композиторів у сучасному культурному просторі. Ця форма контролю не лише перевіряє теоретичні знання, але й сприяє формуванню аналітичного мислення, уміння критично оцінювати музичні явища та розуміти їх значення для розвитку національної ідентичності.

Сучасна українська музика відіграє ключову роль у культурному житті суспільства, адже вона:

- Формує національну свідомість та підтримує культурну спадщину, поєднуючи традиції з новітніми тенденціями.
- Відображає соціальні процеси та історичні події, стаючи засобом комунікації між поколіннями.
- Сприяє інтеграції України у світовий культурний простір, демонструючи унікальність і багатогранність української музичної культури.
- Розвиває естетичний смак та креативність, що є важливими компетентностями сучасного фахівця.

Таким чином, підсумковий контроль не лише перевіряє знання, але й допомагає усвідомити значення музики як потужного інструменту культурного та духовного розвитку.

Питання
до підсумкового контролю

1. Визначте етапи творчого шляху Мирослава Скорика.
2. В чому полягає універсальність його особистості?
3. Визначте особливості виразних ресурсів «Карпатського концерту».
4. Що таке неофольклоризм та в чому його прояви у визначеному творі?
5. В чому значення музики Скорика та музичного плану у фільмі «Тіні забутих предків»?
6. Схарактеризуйте особливості фортепіанного стилю М.Скорика на прикладі Партити №5.
7. Особливості драматургії опери-ораторії «Мойсей».
8. Визначте жанрову палітру творчості Євгена Станковича.
9. Драматургія та композиція «Дотику янгола».
10. Трагування жанру симфонії у 3 камерній симфонії для флейти з оркестром.
11. Особливості фолк-опери «Коли цвіте папороть».
12. Багатоплановість драматургії опери «Страшна помста».
13. Особливості трактування Літургії в творчості Станковича.
14. Музичний театр Віталія Губаренка.
15. Засоби розвитку в моноопері «Листи кохання».
16. Жанр концерто грессо та його трактування В. Губаренком.
17. Роль оркестру в опері-балеті «Вій».
18. Авангардні тенденції в творчості В. Сільвестрова.
19. Полістилістика в 5 симфонії.
20. Багателі та постлюдії як вираження постмодерну у творчості Сільвестрова.
21. Концепція тиші в «Тихих піснях».
22. Національне коріння хорових творів Лесі Дичко.
23. Інтерпретація фольклорного матеріалу в кантаті «Пори року».
24. Взаємодія образів живопису, архітектури у творах Лесі Дичко.
25. Характеристика тематизму в балеті «Катерина Білокур».
26. Жанр хорового концерту в творчості Ганни Гаврилець.
27. Духовні твори В. Польової та В. Степурка.
28. Експериментальна складова творів С. Луньова, М. Коломійця, З Алмаші, К.Цепколенко, О. Шмурака, В. Рунчака.
29. Перформанс та його втілення в опері «Йов».
30. Перформанс у творах С. Зажитька.

31. Концепція сучасного композиторського мислення Олексія Шмурака (на матеріалі його лекцій).
32. Які нові мистецькі форми використовують сучасні українські композитори у своїх творах?
33. Що таке хепенінг, перформанс, акціонізм, арт-об'єкт?
34. Які жанрові взаємодії реалізовані сучасними українськими композиторами?
35. Які музичні фестивалі сприяють розвитку сучасної української академічної музики?
36. Яку роль відіграє програмність у творах сучасних українських композиторів?
37. Визначте провідних композиторів української діаспори.
38. Перерахуйте композиторські техніки, які ви аналізували у творах сучасних українських композиторів.
39. В чому полягає взаємодія музики з різними видами мистецтва?
40. Як медіа-технології та цифровізація змінюють музичний простір сучасності?

Критерії оцінювання

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку в терміни, що встановлені навчальним планом. Якщо здобувач освіти виконує у встановлений час всі завдання, то підсумковий контроль може мати вигляд суми попередніх результатів.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Сучасна українська музика» (форма контролю – залік):
«Зараховано» (А-Е за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
0. виконав блок самостійної роботи, який містить творчі завдання;
0. за підсумковим оцінюванням знань та вмінь з боку викладача демонструє засвоєння матеріалу та виконує практичні завдання на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:

- здобувач освіти визначає стильову приналежність композитора;
- здобувач може проаналізувати виразний ресурс твору;
- студент вміє порівняти твори одного автора та інших в аспекті художньої концепції та художнього задуму;
- здобувач освіти добре знає основні етапи розвитку сучасної української музики, різноманітні прояви національного у творах певних авторів визначити прояви експериментальної складової;
- дає визначення основним термінам сучасної музики (композиційним технікам, типам аklasичних композицій, художнім ідеям та програмам творів);
- **«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:**
 1. який протягом семестру має 70 відсотків і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять з навчальної дисципліни;
 2. не володіє теоретичним матеріалом курсу, не може зробити аналіз твору (навіть на елементарному рівні) та виконати жодної практичної вправи, а саме:
- здобувач освіти не може визначити основні поняття сучасної української музики;
- не може проаналізувати твори та фрагменти творів сучасних українських композиторів;
- не може визначити загальні характеристики побудови творів, їх композиційних та стилістичних елементів;
- не може назвати основні етапи розвитку сучасної української музики.

Рекомендована література

Основна

1. Васютинський В. Психологічні координати українського світу: монографія; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ : Талком, 2024. 178 с.
2. Драч І. С. Композитор Віталій Губаренко. Аспекти вияву творчої індивідуальності : монографія. Харків : Акта, 2021. 362 с.
3. Іванова І.С. Вербальний компонент у сучасній вокальній музиці: способи звукової реалізації (на матеріалі багатоголосних творів а cappella українських авторів). Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Київ, 2024. 247 с.

4. Грібінєнко Ю. О. Темброва лексика камерних творів Є. Станковича. Музичне мистецтво і культура. 2021. Випуск 32 книга 2. с.5-16. URL <https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culturejournal/article/view/684/1051> Дата останнього звернення 25.05.24
5. Кияновська Л. «Мойсей» на порозі нового століття. Музика, 6, 2021. С.11–12.
6. Кияновська Л. Мирослав Скорик. Літературна Агенція «Час читати». 2021. 128 с.
7. Кравченко А. Камерно-інструментальне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століть (семіологічний аналіз) : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 300 с.
8. Кушнір Т. І. Еволюція сприйняття інтерпретаційних версій симфонії для мішаного хору а саррелла «Страсна седмиця» Святослава Луньова. *Мистецькознавчі записки*. 2020. Вип. 38. С. 165-169.
9. Макаревич М. Музична Україна. 12 українських композиторів ХХ-ХХІ ст. 2024. 60 с.
10. Мировський, О. (2023). Життєтворчість Мирослава Скорика: образно-тематичний акцент. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво*, 6(2), С. 188–198.
11. Бондаренко А. Ю. Образ Київської Русі в українській інструментальній музиці 1960-х–1980-х років. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, галузь знань 02 Культура і мистецтво. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2025. 246 с.
12. Опанасюк О. Творчість В. Сильвестрова в контексті інтенціональної форми художнього образу. *Українське мистецтво*. Київ : ІМФЕ, 2004. Вип. 5. С. 76–81.
13. Полетаєва О. В. Ганна Гаврилець: жанрово-стильові аспекти творчості. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 Музичне мистецтво (галузь знань 02 Культура і мистецтво). Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Київ, 2022. 325 с.

Додаткова

1. Андрієвська В. Камерно-інструментальні ансамблі Мирослава Скорика 1950-60-х років. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, 20, 2008. С. 3–11.

2. Афоніна О.С. Культурний код і "подвійне кодування" в мистецтві. 2017. 39 с.
3. Берегова О. М. Інструментальний театр у творчості сучасних українських композиторів. Культурологічна думка. 2018. № 14. С. 102-108.
4. Берегова О. Постмодернізм в українській камерній музиці 80–90-х років ХХ сторіччя. Київ: НПУ, 1999. С. 4-7.
5. Бондарчук Т. В. Постмодерністські тенденції у сучасному українському мистецтві : дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2009. 250 с.
6. Городецька О. В. Українська музика 60-х років ХХ століття у контексті цілісності епохи : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2009. 207 с.
7. Гуркова О. М. Творчість І. Карабиця в контексті жанровостильових тенденцій в українській музиці останньої третини ХХ століття : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2016. 324 с.
8. Дейчук О. Темброва драматургія у системі композиційного ритму камерних симфоній Є. Станковича . *Українське музикознавство: (науково – методичний збірник)*. К., 2006. [Вип.] 35. С. 225 – 236. (НМАУ ім. П. І. Чайковського).
9. Довгаленко Н. Українська музика ХХ ст.: нариси. Одеса, 2009. С. 96-106, 107-114.
10. Довгань П. Жанрово-стильова динаміка української камерно-інструментальної сюїти ХХ століття. Автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства. Львів: ДНМА ім. М. В. Лисенка, 2010. 16 с.
11. Дорофєєва В. Ю. Теоретичні аспекти сучасної української музики: Монографія. Київ. 2017. 188 с.
12. Драч І. С. Композитор Віталій Губаренко: формула індивідуальності монографія. Суми, 2002. С.121-135. 5. Заранський В. І. Український скрипковий концерт: навч. посібник. Львів, 2003. С. 108-109, 163-175.
13. Загайкевич А. Л. Українська електроакустична музика: історія і сучасність *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2015, № 4 (29). С. 75–86.
14. Зінкевич, О. С. Симфонічні гіперболи. Про музику Є. Станковича : монографія. Ужгород : Ліра, 2002. 208 с.

15. Корній Л. П., Сюта Б. О. К 674 Історія української музичної культури : підручник для студентів вищих навчальних закладів I До 100-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. 736 с.
16. Крамаренко О. Б. Духовна хорова творчість Є. Станковича у контексті сучасного історико-культурного процесу // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вип. 1. К., 2013. С. 195–198.
17. Крись О.П. Історія української музики ХХ століття: Навчально-методичний посібник. Луцьк : Надстир'я, 1997. 82 с.
18. Лісецький С. Стильові тенденції «неокласицизм» і «неофольклоризм» у музиці М. Скорика. Культура і сучасність : альманах ДАКККіМ. Київ, 2016. №1. С. 92–97.
19. Луніна Г. Дев'ять камерних симфоній Євгена Станковича (до питання про образний зміст камерно-симфонічної творчості) / Г. Луніна // Київське музикознавство. Зб. ст. Вип. 30. Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра; НМАУ ім. П. І. Чайковського. К., 2009. С. 141 – 153.
20. Павлишин С. С. Музика двадцятого століття : Навчальний посібник. Львів : БаК, 2005. 232 с.
21. Письменна О. Хорова музика Лесі Дичко. Львів: «НТШ ім. Шевченка», 2010. 204 с.
22. Польська І. Камерно-ансамблеве мистецтво України: шляхи теоретичного осягнення. *Наукові збірки ЛНМАУ*. 2015. Вип. 34. Камерно-інструментальний ансамбль: історія, теорія, практика. С. 29–47.
23. Сюта Б. Музична творчість 1970 – 1990-х років: параметри художньої цілісності : монографія. Київ : Грамота, 2006. 256 с.
24. Ракунова І. М. Нові композиторські технології (на прикладі творчості Алли Загайкевич) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Київ, 2008. 17 с.
25. Сильвестров В. Дочекатися музики. Лекції-бесіди: за матеріалами зустрічей, організованих Сергієм Пілютиковим. К. : Дух і літера, 2011. 376 с.
26. Степурко В. І. Наративні концепти творчості композитора Михайла Шука. 2019. С. 193-197.
27. Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є. Станковича «Цвіт папороті» як факт національної історії. *Київське музикознавство*. Вип.8. КДВМУ. 2002. С. 180-188.

28. Чабаненко М. Неофольклоризм як стильовий напрям в композиторській творчості ХХ ст. *Культура і сучасність*, 2019. С. 137-141.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.euroDeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
2. http://elib.nplu.org/col_1_lection.html?id=33 - Національна парламентська бібліотека України.
3. <http://www.ukrbook.net> - Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
4. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. <http://korolenko.kharkov.com> - Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
6. <http://www.twirpx.com/files/art/music> - Музичне мистецтво-все для студента.
7. <http://pidruchniki.ws/>- Бібліотека українських підручників.

Список творів, обо'язкових до вивчення.

1. Мирослав Скорик. “Карпатський концерт.”, опера “Мойсей”(фрагменти), партита №5 для фортепіано, фрагменти фільму “Тіні забутих предків”, Мелодія.
2. Євген Станкович. Камерна симфонія №3, “Дотик янголу”, “Цвіт папороті” та “Страшна помста” (фрагменти). “Літургія” (фрагменти).
3. Віталій Губаренко. Кончерто грассо для струнних, опера-балет”Вій” (фрагменти), моноопера “Листи кохання” (фрагменти).
4. Валентин Сільвестров. Симфонія №5 (фрагменти), “Тихі пісні” (вибірково), “Кітч-музика”, багателі ор.2, “Вечірня серенада” , “Заповіт” (фрагменти).
5. Леся Дичко. Кантати “Червона калина”, “Пори року”, балет “Катерина Білокур” (фрагменти), хоровий концерт “Французькі фрески”, поліфонічні варіації “Українські писанки” для фортепіано.

6. Ганна Гаврилець. “Тебе поєм”, “Stabat mater” для хору та оркестру, хоровий концерт “Нехай воскресне Бог”.
7. Вікторія Польова. “Трансформа”, вистава для солістів, симфонічного оркестру, хору та світла, “Моління тепле” версія для голосу та струнних.
8. Віктор Степурко. “Отче наш”.
9. Святослав Луньов. “Страсна седмиця”, “Марш Екклезіастів”.
10. Кармела Цепколенко. “Кабіна для восьми”, камерна симфонія №3.
11. Золтан Алмаші. “Пори року” для скрипки та камерного оркестру.
12. Максим Коломієць “Фігури світла”.
13. Владимир Рунчак. Автопортрет для акордеона і струнних.
14. Олексій Шмурак. Лекції “Сучасна українська музика”.
15. Сергій Зажитько. “Опуклість”, “Нестор Батюк”.
16. Ілля Разумейко, Роман Григорів. “Йов”.